

Mede

Mogelijk
Maken

Winter
2021

Voor een lekkere kop warme chocolademelk of spicy frietjes zit je deze winter goed in Wijk aan Zee. Want koud of niet, Florian opent gewoon de deuren van z'n snackbar. Vandaag is het een stralende dag, dus hup, gauw de tafels naar buiten, frituur aan en de vlag uit. Laat die hongerige strandwandelaars maar komen!

Een jaar geleden had Florian niet durven dromen dat hij hier nu zou staan. Hij had geen werk, geen huis en raakte steeds dieper in de put. Toen ontmoette hij Gon en haar gezin. In een paar weken tijd verruilde hij zijn dakloze bestaan voor een fijne kamer bij haar in huis. En dat had een positief effect op alle vlakken in zijn leven. <

Lees gauw verder op
pagina 8

Koud of niet...
De vlag gaat uit!

COLOFON

Tekst en concept
Schrijf-Schrijf
Eindredactie
Kansfonds en Hilde Duyx
Vormgeving
Autobahn
Fotografie
**Gerritjan Huinink, Marieke Odekerken
en De Beeldredactie/Evert van Moort**
Illustratie
Rosa Snijders
Drukwerk
Altijddrukwerk

**Sander de Kramer:
‘Ik heb jaren-
lang gepleit
voor een
standbeeld
van de
“Reus van
Rotterdam”.’
Waarom?
Zie pagina**

10

*Petje af voor
de vrijwilligers
van deze
huisartsenpost
voor daklozen*

Editorial

Kansfonds geeft thuis

Beste Medelezers,

Wat betekent het woord ‘thuis’ voor jou? Persoonlijk denk ik meteen aan een plek waar ik me op m’n gemak voel en ‘mezelf’ kan zijn, alleen of met familie of vrienden. Je ergens thuis voelen houdt ook in dat je je veilig voelt. Maar wat als je dat gevoel niet kent?

Voor meer dan 1 miljoen mensen in ons land is dat de realiteit. Zonder thuis missen zij een basis om aan hun toekomst te bouwen. Zonder thuis missen zij wat nodig is voor een menswaardig bestaan.

Daarom heeft iedereen recht op een ‘thuis’, vinden wij. En met dit woord bedoelen we drie dingen: een dak boven je hoofd, genoeg geld om rond te komen en het diepe besef dat je erbij hoort. Vanaf nu staan deze drie pijlers centraal in alles wat wij doen.

**Henriëtte
Hulsebosch**
Directeur
Kansfonds

In ons magazine Mede laten we je zien wat dat betekent. Kijk bijvoorbeeld naar ‘Onder de Pannen’, een project dat economisch daklozen helpt aan een tijdelijke kamer (lees verder op pagina 4). Of de artsen van Kruispost die mensen helpen zonder zorgverzekering (lees verder op pagina 14). En wat dacht je van inloophuizen, zoals Goud van Noord in Rotterdam (zie pagina 18)?

In de kerstperiode is een warm en veilig thuis voor iedereen extra belangrijk. Daarom geven wij thuis, samen met onze projectpartners en donateurs. Wij wensen iedereen een warm en geborgen kerstfeest toe. Laten we omzien naar elkaar tijdens de feestdagen en in het nieuwe jaar.

4

**‘Economisch
daklozen
krijgen bij ons
weer ruimte in
het hoofd om
een woning
te zoeken’**

Mede | achtste jaargang | nummer 31 | winter 2021

Mede is een magazine van Kansfonds. Het verschijnt vier keer per jaar in een oplage van 1.800 stuks. Kansfonds helpt thuis geven, want niemand kan zonder thuis. Een dak boven je hoofd, voldoende geld om van te leven en het diepe besef dat je erbij hoort. Toch zijn er in ons land meer dan 1 miljoen mensen die geen thuis hebben.

Het werk van Kansfonds wordt mede mogelijk gemaakt door de bijdragen van particulieren, organisaties, de Nationale Postcode Loterij en de Nederlandse Loterij.

Voor schenkingen en nalatenschappen neem je contact op met:
Brenda Pel
b.pel@kansfonds.nl

Rekeningnummer
NL41 INGB 0675 8622 05

Abonnee van Mede worden? Of wil je je juist uitschrijven? Stuur een e-mail met je naam en adres naar mede@kansfonds.nl

f /kansfonds
@kansfonds
@kansfonds
/company/kansfonds

Onder de pannen

Wat doe je als je door een scheiding of ontslag je huis verliest? De Regenboog Groep in Amsterdam zag het aantal 'economisch daklozen' de afgelopen jaren flink stijgen. Mede door de overspannen woningmarkt. Daarom startte ze het project 'Onder de Pannen'. Een formule die zo raak is, dat het project nu landelijk wordt uitgerold.

bij een stadsgenoot

'Voor veel mensen kan de verhuur van een kamer een fijne extra bron van inkomsten zijn'

Het concept is simpel: heb je een kamer over in huis én wil je een klein zakcentje bijverdienen, dan kun je je opgeven voor Onder de Pannen. Via een zorgvuldig matchingsproces word je gekoppeld aan iemand zonder woning. Diegene komt dan voor de periode van een jaar bij je wonen. En dat werkt: sinds 2015 bracht dit project in Amsterdam, Haarlem, Amstelveen en Zaanstad al meer dan 250 economisch daklozen onder de pannen.

Zelfredzaam

Economisch daklozen zijn vaak anders dan de daklozen die we op straat zien. Ze zijn zelfredzaam, kampen niet met een verslaving of psychische aandoening, maar zijn hun huis kwijtgeraakt door scheiding, faillissement of ontslag. Betaalbare woonruimte vinden lukt ze niet. 'Door het huidige woningtekort wordt de groep alsmaar groter', vertelt Hans Wijnands, directeur van de De Regenboog Groep. 'Dit zien we terug in onze inloophuizen. Om te voorkomen dat deze mensen verder afglijden – en dure zorg nodig hebben – is het belangrijk dat ze snel een eigen plek vinden.'

Grote huizen, lege kamers

De Regenboog Groep ontdekt in 2015 'een gat in de woningmarkt'. 'Heel veel mensen in de sociale huur

wonen alleen in een 3-kamerappartement. Toen we daarachter kwamen, zijn we met woningcorporaties gaan praten', vertelt Wijnands. 'Voor veel mensen, vooral bijstandsgerechtigden, kan de verhuur van een kamer namelijk een fijne extra bron van inkomsten zijn. En daarnaast help je tijdelijk iemand in nood.' Regio Amsterdam telt alleen al tussen de 2000 en 3000 economisch daklozen. De verwachting is dat deze groep in de nasleep van corona alleen maar groter wordt. 'Het zou mooi zijn als sommigen worden opgevangen door stadsgenoten met een kamertje over.'

Goed geregeld

De Regenboog Groep wil dat het voor iedere woon- en inkomenssituatie mogelijk is om deel te nemen als 'verhuurder'. Daarom moeten ze voor dit plan eerst toestemming krijgen van woningcorporaties. Sociale huurders mogen namelijk niet zomaar een kamer onderverhuren. Ook gaat de organisatie met uitkeringsinstanties om tafel. Ze wil voorkomen dat verhuurders plots gekort worden op bepaalde toeslagen. 'Als een verhuurder zijn huis beschikbaar stelt voor iemand in nood, moet het niet zo zijn dat hij daar problemen van krijgt.' Na twee jaar ploeteren ligt er eindelijk een fatsoenlijk contract op tafel, in samenwerking met woningcorporaties en de gemeente. Het matchingsproces kan beginnen!

Op zoek naar de klik

'Eerst gaan we bij de verhuurder langs voor een kennismaking en intake. We kijken of de kamer geschikt is voor

verhuur. Er moet ten minste een raam zijn, een luchtmo-
gelijkheid en een deur die voldoende privacy geeft', vertelt
programma-coördinator Juul Gemmeke.

'Als dat zo is, maken we een huurdersprofiel op basis van
zijn of haar wensen.' De Regenboog Groep zoekt daar
vervolgens een geschikte huurder bij, waarna ze in een paar
kennismakingsgesprekken ontdekken of er een klik is.
'Het komt overigens vaak voor dat de verhuurder zélf een
huurder voordraagt; een vriend of kennis. In dat geval kun-
nen er een paar stappen in het matchingsproces worden
overgeslagen.'

Woonwensen

De besproken woonwensen en -verwachtingen worden ook
vastgelegd in het huurcontract. 'Dat maken we zo specifiek
als de verhuurder het wenst, zoals bijvoorbeeld de frequen-
tie van het gebruik van de wasmachine of de douche. Dat
kan eventuele discussies in de toekomst voorkomen', aldus

Gemmeke. Om de verhuurder maximaal te beschermen
verloopt de betaling van de huur via De Regenboog Groep.
'Heeft de huurder dan een maand niet genoeg geld? Dan is
de verhuurder daar niet de dupe van. Het risico ligt bij ons.'

Landelijk uitrollen

Met financiële steun van Kansfonds rolt de De Regenboog
Groep het project momenteel landelijk uit. Hun kennis en
expertise brengen ze over op soortgelijke lokale organisa-
ties, zodat zij hun eigen Onder de Pannen-project kunnen
draaien. 'Tenslotte kennen zij de weg binnen hun eigen ge-
meente beter dan wij. Inmiddels zijn we al uitgebreid naar
Breda en met drie andere gemeentes zijn we bijna rond.'

Rust aan je hoofd

Zo'n vijftig procent van de huurders vindt binnen een
jaar een eigen plek. De andere helft valt weer tijdelijk
terug op vrienden of kennissen. 'Onder de Pannen onder-

steunt huurders bij het zoeken naar een
structurele woonplek. Maar vaak lukt
het ze ook zelf', zegt Wijnands. 'Doordat
economisch daklozen bij ons rust vinden,
krijgen ze weer ruimte in het hoofd om
een woning te zoeken, te solliciteren of
een opleiding af te ronden. Dat levert
financiële mogelijkheden op. Dé sleutel
naar een huis voor deze groep mensen.' ◀

Fijn om iemand om je heen te hebben in huis'

Ludwina (68) had niet verwacht dat ze haar
huis nog eens met iemand zou delen. Maar
sinds kort woont Priscilla (48) bij haar in, die
tijdelijk zonder woning zit. En dat bevalt hen
beiden uitstekend. Ze spreken elkaar veel
op een dag en duiken binnenkort samen de
keuken in om wat lekkere recepten uit te
wisselen.

'Het is ontzettend fijn om iemand om je heen te hebben
in huis, ook al doe je allebei je eigen ding. Het vermin-
dert het gevoel van alleen zijn', vertelt Ludwina. 'Mijn
kinderen zijn al lang de deur uit, dus woonde ik hier alleen. Ik
vond het wel spannend hoor, om mijn huis open te stellen voor
een vreemde. Ik heb wel vaker tijdelijk onderdak verleend aan
familie uit Suriname, maar dit is toch anders. Daarom vond ik het
belangrijk om Priscilla eerst beter te leren kennen.'

Na drie kennismakingsgesprekken wist Ludwina: dit zit wel goed.
'We hebben een fijne klik. We zijn allebei georganiseerd, koken
graag en houden rekening met elkaar. Het belangrijkste voor mij
was dat ze mijn grenzen zou accepteren. Ik heb een burn-out
gehad en heb vaak behoefte aan rust. Priscilla begrijpt dat en
houdt er rekening mee. Daarnaast hebben we nog wat afspraken
gemaakt, zoals over wie er wanneer doucht.' Door hun gesprek-
ken én afspraken kon Ludwina met het volste vertrouwen deel-
nemen aan Onder de Pannen. 'De Regenboog Groep organiseert
dit op een uiterst veilige en betrouwbare manier. Ik kan iedereen
aanraden om mee te doen. Het is goed om een ander in nood te
helpen. En je krijgt er veel gezelligheid voor terug.'

'Zonder het gezin van Gon had ik nooit gestaan waar ik nu sta'

Florian (30) had zijn leven volledig op de rit: een mooi koophuis in Haarlem, een goedbetaalde baan als uitvaartverzorger en een leuk leven. Tot hij toe was aan iets anders en ontslag nam bij zijn werk. Niet wetende dat hij daarna jarenlang werkloos zou zijn.

'Na de middelbare school begon ik meteen als uitvaartverzorger. Ik heb geen studie gedaan, en dat bleek een probleem bij sollicitaties toen ik mijn baan had opgezegd. Ik kwam nergens aan de bak en zakte steeds dieper in de put. Ik werd depressief en moest uiteindelijk mijn huis uit. Bijna drie maanden lang zwierf ik door de stad. Soms sliep ik bij vrienden op de bank of in mijn auto. Uiteindelijk vond ik een baan in een tuincentrum, waardoor ik weer een woning kon huren. Tot corona uitbrak. Bij de eerste lockdown werden de nieuwe medewerkers als eerste ontslagen, dus daar stond ik weer, op straat. 'Kop op', praatte ik mezelf moed in, 'schouders d'r onder en doorgaan.'

Het keerpunt kwam toen Florian via een oud-collega Gon leerde kennen. 'We hadden een goede klik en dronken af en toe samen een bak koffie. Ze zei tegen me: 'Joh, dat zwerven is niet goed voor je. Kom anders bij ons wonen, wij hebben wel een kamer over.' Gon zocht uit hoe je zo iets nou goed kon regelen en vond project Onder de Pannen. Met hen hebben we samen een huurcontract opgesteld. Zonder het gezin van Gon had ik nooit gestaan waar ik nu sta. Binnenkort haal ik mijn rijbewijs voor vrachtwagenchauffeur. Daarbij stimuleren zij me enorm. Laatst heb ik ze mee uit eten genomen, als bedankje voor alles wat ze voor me betekenen.'

'Bij Lia kan ik mezelf zijn'

De zolderverdieping van Lia (55) heeft alles in huis om een hit te worden op Airbnb: lekker licht, ruim, een eigen keuken en balkon met uitzicht op een park. Maar de Amsterdamse hoeft er niet rijk van te worden. Liever helpt ze iemand zonder dak boven het hoofd.

'Twee uur nadat ik me aanmeldde als verhuurder, belde Onder de Pannen me terug', vertelt Lia. Inmiddels woont Peter (39) op haar zolder, een ideale huurder als je het haar vraagt. 'Enorm sociaal, attent en een echte kattenliefhebber. En dat komt goed uit, want daar lopen er een paar van rond in mijn huis.' Peter voelt zich erg thuis bij Lia. Al is hij veel de deur uit: hij werkt als helpend verzorger in een verpleeghuis, heeft een bijbaan in de horeca en doet daarnaast een studie maatschappelijk werk aan het ROC.

'Als ik thuiskom, heb ik rust nodig', vertelt Peter. 'En dat vind ik hier bij Lia en Arnold. Maar het belangrijkste is dat ik een veilige plek heb waar ik mezelf kan zijn.' Peter vluchtte enkele jaren geleden uit Somalië, omdat zijn homoseksualiteit daar niet wordt getolereerd. Zijn neef had hem kort daarvoor op straat neergeschoten, waarna Peter vier maanden in coma lag. Na zijn herstel kwam hij naar Nederland. Hij kreeg een verblijfsvergunning, haalde zijn inburgerings-examen en kreeg een relatie, waarbij hij kon inwonen. Toen dat uit ging, begon het kamerhoppen. Met een klein inkomen en een overspannen woningmarkt, was dat een flinke kwelling. 'Nu ik bij Lia woon is het eindelijk weer rustig in mijn hoofd.' Lia: 'Ik vind Peter ontzettend dapper. Ondanks z'n verdrietige verleden is hij zo levenslustig, ik weet niet of ik dat had gekund.'

De naam van Peter is om veiligheidsredenen gefingeerd.

Van de Majoor Bosshardt Prijs tot een Four Freedoms Award: **Sander de Kramer** (48) krijgt volop lof voor zijn inzet voor de samenleving.

Die erkenning vindt hij mooi, maar het is niet waarom hij onrecht bestrijdt. 'Als ik zie dat mensen het moeilijk hebben, wil ik meteen helpen', aldus de journalist, schrijver en presentator. 'Dat zou toch normaal moeten zijn?'

‘Ook
kleine
daden maken
groot
verschil’

Jarenlang pleitte Sander voor een standbeeld van de 'Reus van Rotterdam', een symbool van verdraagzaamheid. Sinds 2016 staat het er.

Dit zijn ze', zegt Sander terwijl hij breed lachend naar een foto wijst op de wand achter zich. 'De kinderen die ik geholpen heb in Sierra Leone. Of nou ja, een aantal van hen; in totaal zijn het er inmiddels vele duizenden. Die passen natuurlijk niet in één lijstje.'

Vergeten plekken

Op de foto kijkt een groep jongens en meisjes in schooluniform vrolijk de camera in. Hun kleren, schoolgebouw en onderwijs, maar ook hun eten en gezondheidszorg: het wordt allemaal betaald door de Sunday Foundation. Sander zette deze organisatie in 2007 op om de honderden kinderen die hij in Sierra Leone uit diamantmijnen had gered een beter leven te bieden. En om daarna nog eens duizenden lokale jongens en meisjes uit hun armoede te halen. In 2010 kreeg hij voor al deze inzet een plaatselijke eretitel. 'Eigenlijk was dat "Chief Sander de Kramer", maar dat vond ik wat aanmatigend klinken.' Hij deed een tegenvoorstel. 'Nu noemen ze me Chief Ouwe Dibbes.'

Sander richt zich ook op andere 'vergeten plekken': gebieden waar de nood hoog is en internationale hulp ontbreekt. Binnenkort reist hij bijvoorbeeld naar de goud- en kobaltmijnen in de Democratische Republiek Congo. Ook daar graven kinderen die nauwelijks te eten krijgen zichzelf letterlijk dood. En ook zij zullen hulp krijgen van de Sunday Foundation, waarin hij samenwerkt met collega-journalist Hugo Borst en andere gelijkgestemden, onder wie artsen en ondernemers. 'Iedereen zet zich belangeloos in',

1973
Geboren in Rotterdam.

1994-2009
Hoofdredacteur Straatmagazine Rotterdam. Oprichter van vergelijkbare daklozenkranten in andere steden.

2001-2020
Eerbetonen: Rotterdammer van het Jaar ('01), Paul Nijgh Penning ('07), Laurenspenning ('09), Chief Ouwe Dibbes ('10), Majoor Bosshardt Prijs ('13), Four Freedoms Award voor Vrijwaring van Gebrek ('20).

2001-heden
Columnist en journalist voor De Telegraaf. Auteur van vier boeken, waaronder 'Botsauto door Rotterdam' en 'Van miljonair tot krantenjongen'. Onderwerp van twee boeken: 'Chief Ouwe Dibbes' ('18) en 'Welcome to the Jungle' ('21).

2003
Bondscoach van het Nederlands elftal op het WK Daklozenvoetbal.

2007-heden
Medeoprichter (met Hugo Borst) van de Sunday Foundation.

2009-heden
Tv- en radiopresentator voor KRO-NCRV en de EO. Speelde een discipel in The Passion 2012. Presenteert nu 'Zin in het weekend' (NPO Radio 5) en is panellid in 'Langs de Lijn en Omstreken' (NPO Radio 1).

benadrukt Sander, die de Four Freedoms Award voor zijn werk in Sierra Leone opdroeg aan alle vrijwilligers ter wereld. 'Zonder hen gaat de wereld ten onder.'

Helpende hand

'Eigenlijk verdient iedereen die zich belangeloos voor een ander inzet een prijs', stelt hij. In die inzet zit volgens hem de kunst van goed samenleven. 'Dat begint bij individuen die contact maken met elkaar; die interesse tonen, een praatje maken, vragen hoe het gaat, zien of er hulp nodig is en deze hulp onbaatzuchtig aanbieden.' Dat hoeft niet per se een dagtaak te zijn. 'Kleine daden kunnen groot verschil maken. Doe eens een boodschap voor je gehandicapte buurvrouw. Of help eens een moeder haar kinderwagen uit een trein te tillen. Daarmee maak je die persoon blij. En tegelijkertijd inspireer je omstanders om voortaan óók te helpen.'

Er zijn volgens Sander altijd wel een paar 'roofvogels': mensen die gewetenloos parasiteren op de kwetsbaarheid van anderen. 'Maar de meeste mensen hebben een goed hart. Een deel lijkt alleen vergeten hoe "goed samenleven" werkt en heeft een zetje nodig.' Hij geeft dat zetje graag. 'Als mijn prijzen me de bekendheid geven om anderen te inspireren, super! Maar hopelijk wekken ze niet de indruk dat het uitzonderlijk is wat ik doe. Want in de kern is dat het niet. Mensen kunnen en willen in principe omzien naar elkaar – en dat zou toch ook normaal moeten zijn?'

Flink gepest

Of het nu de daklozenkrant is waar hij 17 jaar hoofdredacteur van was of het werk van de Sunday Foundation, Sander weet zijn projecten vaak zó voor het voetlicht te brengen dat mensen ze graag steunen. 'Dat commerciële vernuft heb ik van mijn vader, die verkoper was. Zoals ik mijn idealisme van mijn moeder heb. Zij nam mij als jongetje al mee naar demonstraties. Bijvoorbeeld voor de rechten van Amerikaanse indianen. We waren maar met een klein groepje en de meeste voorbijgangers keken ons aan alsof we gek waren. Maar dankzij mijn moeder wist ik: jullie zijn de spookrijders, niet wij.'

Hij noemt haar zijn 'grootste inspiratiebron'. Na haar volgen mensen als Majoor Bosshardt, Denis Mukwege en Jane Goodall, omdat ze bereid waren hun leven te wijden aan een betere wereld. En ook Rigardes Rijnhout bewondert hij. 'Die werd halverwege de vorige eeuw flink gepest om zijn 2,38 meter.

'De meeste mensen hebben een goed hart. Een deel lijkt alleen vergeten hoe "goed samenleven" werkt'

Maar hij bleef altijd vriendelijk. Ik heb jarenlang gepleit voor een standbeeld van deze "Reus van Rotterdam". En sinds 2016 staat het er: op ware grootte, in de wijk waar hij woonde. Een symbool van verdraagzaamheid; van de noodzaak om elkaar altijd als mens te blijven zien, hoe verschillend we ook zijn.'

Innerlijk kompas

'Iedereen heeft zijn eigen manier om zich in te zetten voor anderen', zegt Sander. Hij roept mensen dus zeker niet op om net als hij hun leven op het spel te zetten voor hun idealen. 'Dat ik dat soms wel doe, vindt men bij mij thuis ook niet per se leuk. Maar mijn vrouw steunt me wel. Ze weet dat ik niet kan stilzitten als mensen het moeilijk hebben.' Is hij dan nooit bang? 'Natuurlijk wel. Maar zolang ik me laat leiden door mijn innerlijke kompas, door wat ik voel dat goed is, heb ik een scherpe antenne voor gevaar. Dan is het alsof ik op mijn schouders getikt word: "Nu moet je hier weg!" Vaak blij ik achteraf net op tijd vertrokken.'

Dat hij tot nog toe zonder kleerscheuren uit oorlogs- en conflictgebieden is teruggekomen, betekent niet dat zijn reizen geen sporen hebben achtergelaten. 'Er zit een ladenkast vol trauma's in mijn hoofd. Soms vliegt er een laatje open. Dan zie ik bijvoorbeeld een schedel bij iemand in de kast en herinner ik me opeens de kinderschedels die ik vond in Rwanda.' Wat in zo'n geval helpt? 'Naar huis gaan, een wijntje opentrekken en denken aan al het moois dat ik samen met anderen voor elkaar heb gekregen. Zoals de vreugde van de kinderen op die foto achter me. Dan sluit het laatje zich langzaam en word ik weer blij.' ◀

Goed samenleven

betekent voor Sander de Kramer... 'Omzien naar elkaar: contact maken, interesse tonen, vragen hoe het gaat, zien of er hulp nodig is en die hulp onbaatzuchtig aanbieden – al is het maar bij iets kleins.'

Wie Heleen van Eendenburg

Wat Receptioniste bij Stichting Kruispost

Sinds 2016

‘Als ik over de Amsterdamse Wallen naar Kruispost fiets, treft het me altijd weer. Het grote contrast. De toeristen met hun lawaai en troep, en hoe zij met open armen worden ontvangen. En de patiënten die we bij huisartsenpost Kruispost ontvangen, dakloos of ongedocumenteerd, die niet welkom zijn in ons land. Hoewel zij hier hun bestaan hebben. Als receptioniste ben ik het eerste aanspreekpunt voor bezoekers van Kruispost. Ik heet ze welkom, schrijf ze in, en kijk of iemand met spoed een arts moet zien. Het is hier namelijk altijd druk. Soms moeten mensen wel twee uur wachten. Door de coronamaatregelen staan ze een deel van de tijd buiten. Dus loop ik zo nu en dan even naar ze toe om te zeggen dat we ze niet vergeten zijn. Dat maakt alle verschil. Ieder mens wil weten dat hij gezien wordt.’

Opvallende veerkracht

‘Van de levens van patiënten krijg ik minder mee dan onze artsen. Toch fietst na elke dienst iemand in gedachten met me mee naar huis. De Pakistaanse man bijvoorbeeld, die veel medicijnen en dus controles nodig heeft. Op de paspoortfoto die hij me een keer liet zien een aristocratische man, inmiddels vijftien jaar in Amsterdam. Met het schoonmaken van tafels in de Amsterdamse horeca verdient hij elke avond vijf euro. Als hij op tijd weg is, kan hij ergens een hapje mee-eten. De veerkracht en levensenergie van mensen, die vallen me steeds weer op. Hiernaast heb ik nog twee betaalde banen: als restaurator van schilderijlijsten en als receptioniste bij mijn broer, die dermatoloog is. Maar mijn werk bij Kruispost, dat is het leukste moment van mijn week.’ ◀

‘Na elke dienst fietst iemand in gedachten met me mee’

‘In mijn spreekuur draait het om verbinding’

Wie Willem Venneman

Wat (Huis)arts-vrijwilliger Bij Stichting Kruispost

Sinds 2008

‘In mijn praktijk in Amsterdam Oud-West heb ik altijd dakloze en ongedocumenteerde patiënten behandeld. Dertien jaar geleden ging ik met pensioen, maar ik kon mijn vak niet loslaten. De stap naar Kruispost was zo gezet. Sindsdien werk ik hier acht tot tien uur per week. Tijdens mijn spreekuren ontmoet ik mensen uit de hele wereld. Sommigen wonen en werken hier al jaren. Tot rond het jaar 2000 konden mensen zonder verblijfsvergunning in Nederland legaal werken, droegen ze verplichte premies af en waren ze dus verzekerd. Nu dat niet meer mag, kunnen zij geen zorgverzekering meer afsluiten. Maar gelukkig heeft iedereen die in Nederland verblijft recht op zorg.’

Het belangrijkste medicijn

‘Contact en verbinding, daar draait het in mijn spreekuren om. Als het kan, praat ik met patiënten in hun eigen taal. Ik spreek inmiddels een aardig woordje Engels, Frans, Duits, Turks en Italiaans. En anders gebruiken we de tolkentelefoon. Wat ik vaak tegenkom bij Stichting Kruispost zijn de ziektes van de armoede, zoals huidziekten, infectieziekten zoals tuberculose en mondziekten met afgebrokkelde tanden en kiezen. Als veel mensen een klein bootje als slaapplek delen, krijgen besmettelijke ziektes ruim baan. Veel hiervan kan ik behandelen. Maar voor één medicijn kan ik niet zorgen en dat is kleding, voeding, huisvesting en hygiëne.’ ◀

'Wat staat er in je woonkamer?'

Via deze vrijpostige vraag ontstaat een inkijkje in iemands wereld. We stellen 'm aan Roely (54) die na haar echtscheiding dakloos raakte. Omdat ze vanwege haar ziekte MS werd afgekeurd, leeft ze van een uitkering. Maar genoeg geld voor een betaalbare woning had ze niet.

Na een paar jaar zwerven ontdekte Roely de Tussenvoorziening. Een organisatie die in actie komt voor mensen in de regio Utrecht die het in hun eentje niet redden. Eind 2020 openden zij samen met woningcorporatie Mitros de flat Livin: een sociaal woonproject waar Kansfonds financieel aan bijdroeg. Roely is een van de gelukkige bewoners. We gingen op de koffie.

Met de billen bloot

'Ik ben zo gelukkig met deze plek. Met slechts een koffer en twee vuilniszakken stapte ik hier binnen. Geld voor meubels had ik niet, maar ik wilde de kale woning wel een beetje gezellig maken. Met het budget van de gemeente kwam ik een eind. Maar de Facebookgroep 'Gratis af te halen' was mijn ware redding. Ik plaatste een oproepje, waarin ik met de billen bloot ging: ik zette erbij dat ik ex-dakloos was. Nou, daar kwamen zoveel lieve reacties op. Van de eigenaresse van deze tafel, bijvoorbeeld. Mooi hè?'

Heldin

'Ik heb MS, een chronische ziekte die m'n zenuwstelsel aantast. De ziekte speelt een grote rol in mijn leven. Mijn ex-man kon er niet mee omgaan, snapte mijn pijn en moeheid niet. Momenteel is m'n ziekte vrij stabiel en gaat het goed met me. Deze munt kreeg ik in 2010 voor mijn inzet voor mensen met MS. Het is de Held uit het Hart-prijs, bijzonder hè?'

Aanpakker

'In deze flat wonen dertig ex-daklozen samen met studenten en andere mensen. Jong en oud door elkaar. De bedoeling is dat je elkaar helpt waar nodig. Nou, dat doe ik graag. Er woont hier een Pakistaanse jongen, ook een ex-dakloze, die het mentaal erg zwaar heeft. Hij kreeg het maar niet voor elkaar zijn woning op te ruimen en in te richten. Toen heb ik wat vrouwen in de flat opgetrommeld. Samen hebben we zijn muren netjes gesausd en voor wat meubels gezorgd.'

Vlinderenvrij

'Ik zag het beeldje en dacht meteen: dat ben ik. Vlinders staan voor vrijheid. Na een lang en moeilijk huwelijk besloot ik te scheiden van mijn man. Alles draaide om hem, hij beperkte mij in alles. Zo wilde ik niet verder leven, besloot ik. Ik ben dan wel een gescheiden oma, maar wel een taaie.'

Rots in de branding

'Het enige wat ik na mijn scheiding nog had, was mijn trouwe Fiat Panda. Jarenlang reed ik ermee van de ene naar de andere tijdelijke kamer. Mijn uitkering was te laag om een huisje te huren in de particuliere sector. En van de gemeente kon ik geen urgentieverklaring krijgen voor een sociale huurwoning. Soms sliep ik dagenlang in mijn auto. Ik wilde niet telkens bij m'n dochter of vrienden aankloppen.'

Trotse oma

'Dit is mijn kleinzoon Damian. Oh, wat ben ik trots op hem. Hij is acht en doet het erg goed op school. Ik zie hem gelukkig vaak.'

'Ons motto? Jij bent goud!'

“Iemand koffie?”, vraagt een vrijwilliger terwijl hij de huiskamer van Goud van Noord binnenloopt. Het is gezellig druk in het inloophuis in de Rotterdamse wijk het Oude Noorden. Een groepje vrouwen is er neergestreken voor een potje Mens erger je niet! en in de hoek van de kamer lepelen een paar oudere buurtbewoners hun laatste restje soep op. Ondertussen komen steeds meer kinderen naar beneden. Ze zijn net klaar met huiswerkbegeleiding, op de zolder van de stichting.

‘Iedereen uit de buurt komt hier samen, ongeacht leeftijd of achtergrond’, vertelt Bram Robbertsen. Samen met zijn vrouw Gerlinda staat hij sinds 2018 aan het roer van Goud van Noord. ‘Zo’n smeltkroes is precies wat we in het begin voor ogen hadden’, voegt Gerlinda toe. ‘Het Oude Noorden is dat namelijk ook. Zowel qua inkomen als qua leeftijd en culturele achtergrond. Wij zijn ervan overtuigd dat wijkbewoners elkaar hoe dan ook sterker maken. Door hier samen te komen, bouwen ze aan hun netwerk en helpen ze elkaar. Ons motto? Jij bent goud! Deze mensen hebben allemaal goud in zich, en dat willen we laten zien.’

Het inloophuis geeft ook workshops aardewerk lijmen met goud. ‘Heel toepasselijk voor ons!’

Goed gesprek

Om Goud van Noord relevant te maken voor de wijkbewoners, luisterden Gerlinda en Bram goed naar hen. Bram: ‘Door die gesprekken kwamen we bijvoorbeeld te weten dat mensen behoefte hadden aan huiswerkbegeleiding en een taal cursus met kinderoppas.’ Ook fungeert de stichting vaak als bumper tussen burger en overheid. ‘Voor mensen met een taalachterstand is de drempel om contact op te nemen met overheidsinstanties hoog. Wij helpen door die telefoontjes samen met hen te plegen.’

Kansarm? Kansrijk!

Waarom Bram en Gerlinda in 2018 de directie van het inloophuis op zich namen? ‘Ik ben buurtpastor en mijn takenpakket bestaat onder meer uit het verbinden van de buurt en luisteren naar de bewoners. Ik krijg er enorm veel energie van om muren af te breken en samen aan iets moois te bouwen’, zegt Bram. ‘Goud van Noord is hier ideaal voor.’ Gerlinda: ‘En ik zette er mijn tanden in omdat ik me eraan stoorde dat mensen die het stempel ‘kansarm’ krijgen, vaak worden gezien als mensen die niks kunnen. Ze kunnen heel veel, maar hebben een plek nodig waar ze dat kunnen laten zien. Precies wat we hen bieden met Goud van Noord. Hier krijgen ze meer regie over hun leven. Heel mooi om te zien!’

Een betere wereld, ook als je er niet meer bent

Veel mensen zorgen met hun nalatenschap voor familie en naasten. Maar misschien overweeg je ook om iets na te laten aan een goed doel dat je dierbaar is. Wil jij dat jouw idealen voor een betere samenleving voortleven? Dan kun je Kansfonds in je testament opnemen. Zo bied je mensen in kwetsbare situaties een houvast.

Hoe werkt een nalatenschap bij Kansfonds?

Je kunt op verschillende manieren nalaten via een testament:

- **Neem Kansfonds op als (mede)erfgenaam:** Kansfonds ontvangt dan een door jou vastgesteld percentage van je nalatenschap om aan projecten te besteden.
- **Schenk een legaat:** je kunt bepaalde goederen of een vastgesteld bedrag nalaten.
- **Kies voor nalatenschap onder recht van vruchtgebruik:** je kinderen of partner blijven gebruikmaken van je eigendom. Na een bepaalde periode, meestal na het overlijden van de partner of kinderen, vervallen deze eigendommen aan Kansfonds.
- **Laat een fonds op naam na:** je richt een eigen fonds op, met een zelfgekozen naam en zelfgekozen doelen. Kansfonds beheert dit fonds.

Jeanine Sinke nam Kansfonds onlangs op in haar testament. De visie en werkwijze van het fonds sluiten namelijk goed aan bij haar eigen waarden en aanpak.

Vanuit mijn bedrijf Het Aandachtshuis leer ik mensen omgaan met eenzaamheid. En de regie te pakken over hun eigen leven, zodat ze zelf in staat zijn om het leven te leiden waar ze blij van worden. Natuurlijk is het goed om hulp in te roepen op de vlakken waarbij dat nodig is, dat is ook regie nemen.'

Ik heb Kansfonds onlangs in mijn testament opgenomen. Omdat ik alleenstaand ben, geen kinderen heb en regelmatig ziek ben, wilde ik alles goed regelen voordat het te laat is. Samen met een leefmeester heb ik al mijn wensen vormgegeven. We zijn ook op zoek gegaan naar goede doelen die bij me passen.

De website van Kansfonds sprak me meteen aan, omdat hun aanpak naadloos aansluit bij de manier waarop ik mensen help. De projecten die Kansfonds steunt zijn altijd gericht op menselijke waardigheid, op het inzetten van ieders eigen kracht en unieke kwaliteiten. Mensen krijgen daar, net als bij ons, de kans om te leren hoe ze zélf invulling kunnen geven aan hun leven.

Als ik er niet meer ben, zet Kansfonds mijn gedachtegoed voort. Dat is een fijn idee. Ik weet zeker dat mijn nalatenschap zo op de juiste plek terecht komt.'

Jeanine Sinke
Donateur

WIL JE MEER WETEN OVER NALATEN AAN KANSFONDS?

Vraag dan geheel vrijblijvend de gratis brochure 'Nalaten aan Kansfonds' aan via kansfonds.nl/nalaten. Bespreek je je vragen of wensen graag persoonlijk? Onze adviseur Mariëlle Appel helpt je graag. Maak een afspraak met haar via: m.appel@kansfonds.nl

Dag vol inspiratie

Inloophuizen zijn broodnodig. Dat is de belangrijkste conclusie die we trokken tijdens de uitwisselingsdag van Fonds Franciscus, op 12 oktober. Dit fonds is een initiatief van Kansfonds en ondersteunt maar liefst 75 inloophuizen. Ze vormen namelijk een veilige haven waarin mensen zonder thuis, en dat zijn er in Nederland meer dan 1 miljoen, veilig kunnen neerstrijken en de verbinding aangaan met anderen.

De uitwisselingsdag stond helemaal in het teken van kennisdeling. Hoe begeleid je bijvoorbeeld vrijwilligers? Wat is de beste manier om fondsen te werven? En hoe zet je een impactvol projectplan neer? Die kennis deelden de inloophuizen niet alleen in workshops en presentaties, maar ook tijdens onze online talkshow.

Kijk de gehele talkshow terug door de QR-code hiernaast te scannen

AANVRAGERS OPGELET

Sta je op het punt om een project aan te vragen bij Kansfonds? Let dan op, want onze richtlijnen veranderen per 1 januari 2022. We richten onze aandacht namelijk op thuisgeven. Dit betekent dat we onze projectaanvragen scherper uitkiezen. We financieren alleen nog initiatieven die zich richten op de oorzaken die maken dat er zoveel mensen geen thuis hebben, en die daarbij laten zien hoe het anders kan. Helaas wil dit zeggen dat we geen projecten meer financieren die geënt zijn op de gevolgen van geen thuis hebben. We hopen dat we met deze beslissing nog meer het verschil maken voor de maatschappij!

Krachtpatser

SOMMIGE MENSEN BLIJVEN JE VERBAZEN. MET HUN DOORZETTINGSVERMOGEN, DIEPE VERTROUWEN OF GRENZELOZE INZET VOOR ANDEREN. KRACHTPATSER VAN DEZE MEDE: ROBIN (25).

Dakloos? Dat vindt Robin een te groot woord. Het was meer bankhopen, de afgelopen jaren. Zijn ouders worstelden met hun gezondheid en waren in een kleine caravan gaan wonen. Voor Robin was simpelweg geen plaats. 'Een plan? Dat was er niet. Op scholen liep het op niets uit, en ook werk werkte niet.' Wat overbleef was crashen. Bij zijn zus in Utrecht, of bij kennissen. Twee jaar lang stond zijn leven stil. Tot hij in Lelystad belandde voor een uitkering. 'Ik vond een kamer en ontdekte URBN Village. Een creatieve jongerenbroedplaats in de stad, waar Jongeren Maken de Stad, van Stichting IDO, de talenten van jongeren laat opbloeien.'

'Tekenen, muziek maken, graffiti, spoken word – alles kon hier. In groeps gesprekken zag ik hoe heel verschillende mensen respectvol met elkaar omgingen. Tof, vond ik dat. Met een drumcomputer ging ik muziek maken en opnemen. En gaandeweg hielp ik daar ook anderen mee.' Dat bleek krachtig te zijn, vertelt hij. 'Door elkaar te helpen, kun je jezelf helpen. En weet je wat het is? Je hebt eerst rust in je hoofd nodig om te weten waar je naartoe wil. Dat krijg je door creativiteit.' Inmiddels is Robin meer dan een deelnemer. Hij denkt actief mee hoe Jongeren Maken de Stad jongeren kan betrekken, en haalt ze zelf van de straat. 'Je kunt beter een plaat opnemen dan rondhangen en boetes vangen.' ◀

Uitgelezen? Geef Mede door aan iemand anders!

'Help jezelf door elkaar te helpen'

Wil je donateur worden?

Scan de QR-code met de camera van je telefoon of ga naar

kansfonds.nl/doneren